

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΥΠΟΥΡΓΩΝ

Ψήφισμα CM/ResDH(2012)34⁵

Εκτέλεση της απόφασης του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων
του Ανθρώπου στην υπόθεση B.Z. κατά Ελλάδος

(Προσφυγή υπ' αριθ. 46368/06, απόφαση της 9^{ης} Ιουλίου 2009, η
οποία κατέστη οριστική στις 9 Οκτωβρίου 2009)

Η Επιτροπή των Υπουργών, σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 46 παρ. 2 της Σύμβασης για την Προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, το οποίο προβλέπει ότι η Επιτροπή εποπτεύει την εκτέλεση των οριστικών αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (εφεξής «η Σύμβαση» και «το Δικαστήριο»),

Έχοντας υπόψη την απόφαση που διαβιβάστηκε από το Δικαστήριο στην Επιτροπή αφού αυτή κατέστη οριστική,

Υπενθυμίζοντας ότι η παραβίαση της Σύμβασης που διαπίστωσε το Δικαστήριο στην εν θέματι υπόθεση αφορά τη διακριτική παρέμβαση στο δικαίωμα της προσφεύγουσας για ειρηνική απόλαυση της περιουσίας της (παραβίαση του άρθρου 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου, μεμονωμένα και σε συνδυασμό με το άρθρο 14) (βλ. λεπτομέρειες στο Παράρτημα),

Αφού κάλεσε την κυβέρνηση του καθ' ου Κράτους να ενημερώσει την Επιτροπή σχετικά με τα μέτρα που έλαβε για τη συμμόρφωση προς την υποχρέωσή της σύμφωνα με το άρθρο 46 παρ. 1 της Σύμβασης να συμμορφωθεί προς την απόφαση,

⁵ Υιοθετήθηκε από την Επιτροπή των Υπουργών στις 8 Μαρτίου 2012 στην 1136^η Σύνοδο των Υφυπουργών.

Αφού εξέτασε τις πληροφορίες που παρέσχε η κυβέρνηση σύμφωνα με τον Κανονισμό της Επιτροπής για την εφαρμογή του άρθρου 46 παρ. 2 της Σύμβασης,

Αφού πείστηκε ότι το καθ' ου Κράτος κατέβαλε στην προσφεύγουσα εντός της ταχθείσας προθεσμίας τη δίκαιη ικανοποίηση που προέβλεπε η απόφαση (βλ. λεπτομέρειες στο Παράρτημα),

Υπενθυμίζοντας ότι η διαπίστωση παραβιάσεων από το Δικαστήριο επιβάλλει, πέραν της πληρωμής της δίκαιης ικανοποίησης που επιδίκασε το Δικαστήριο με τις αποφάσεις του, την υιοθέτηση από το καθ' ου Κράτος, εφόσον ενδείκνυται:

- ειδικών μέτρων που θα θέτουν τέλος στις παραβιάσεις και θα εξαλείφουν τις επιπτώσεις τους ούτως ώστε να επιτευχθεί κατά το δυνατόν πλήρης αποκατάσταση και
- γενικών μέτρων που θα προλαμβάνουν παρόμοιες παραβιάσεις,

ΔΗΛΩΝΕΙ, αφού εξέτασε τα μέτρα που έλαβε το καθ' ου Κράτος (βλ. Παράρτημα), ότι άσκησε τις αρμοδιότητές του σύμφωνα με το άρθρο 46 παρ. 2 της Σύμβασης στην παρούσα υπόθεση και

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ να κλείσει την εξέταση της παρούσας υπόθεσης.

Παράρτημα του Ψηφίσματος CM/ResDH(2012)34

Πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα που ελήφθησαν για τη συμμόρφωση προς την απόφαση στην υπόθεση B.Z. κατά Ελλάδος
Εισαγωγική περίληψη της υπόθεσης

Η υπόθεση αφορά τη διακριτική παρέμβαση στο δικαίωμα της προσφεύγουσας για ειρηνική απόλαυση της περιουσίας της. Το 2001 ο Οργανισμός Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΟΓΑ) απέρριψε την αίτηση της προσφεύγουσας για απονομή σύνταξης πολύτεκνης μητέρας διότι

ένα από τα τέσσερα τέκνα της δεν είχε την ελληνική ιθαγένεια. Η αίτηση ακύρωσης που κατέθεσε η προσφεύγουσα κατά της απόφασης αυτής απερρίφθη από το Συμβούλιο της Επικρατείας το 2006 (παραβίαση του άρθρου 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου, μεμονωμένα και σε συνδυασμό με το άρθρο 14).

Η ελληνική ιθαγένεια αφαιρέθηκε από την προσφεύγουσα και τα μέλη της οικογένειάς της το 1984 με απόφαση που ελήφθη βάσει του άρθρου 19 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας, όπως ίσχυε τότε, αλλά στη συνέχεια καταργήθηκε. Η ελληνική ιθαγένεια αποδόθηκε στην προσφεύγουσα και ορισμένα μέλη της οικογένειάς της το 2000, με την εξαίρεση μίας κόρης της, η οποία ήταν ανήλικη αλλά έγγαμη, και συνεπώς θεωρήθηκε ότι τελούσε υπό τη φροντίδα του συζύγου της και όχι της μητέρας της σε ό,τι αφορά το θέμα της κτήσης της ιθαγένειας. Το Δικαστήριο σημείωσε ότι, σύμφωνα με το ελληνικό δίκαιο, η ιδιότητα της πολύτεκνης μητέρας είναι κατ' αρχήν ισόβια. Επιπλέον, σύμφωνα με ορισμένες αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας, η σύνταξη πρέπει να απονέμεται ανεξάρτητα από την ιθαγένεια των τέκνων και ακόμη και αν ένα ή περισσότερα από τα τέκνα παύσει να τελεί υπό τη φροντίδα της οικογένειας. Ως εκ τούτου, η πλήρης αποκατάσταση της μητέρας θα έπρεπε να συμπεριλάβει και την αναγνώρισή της ως πολύτεκνης μητέρας, με όλα τα οφέλη που απορρέουν από την ιδιότητα αυτή.

I. Πληρωμή δίκαιης ικανοποίησης και ειδικά μέτρα

(α) Στοιχεία για τη δίκαιη ικανοποίηση

Αποζημίωση λόγω υλικής βλάβης	Αποζημίωση λόγω ηθικής βλάβης	Έξοδα και δαπάνες	Σύνολο
8.455 ευρώ	5.000 ευρώ	2.500 ευρώ	15.955 ευρώ
Πληρώθηκε στις 14.12.2009			

(β) Ειδικά μέτρα

Το Δικαστήριο επιδίκασε στην προσφεύγουσα δίκαιη ικανοποίηση λόγω ηθικής και υλικής βλάβης. Η δίκαιη ικανοποίηση λόγω υλικής βλάβης περιλάμβανε το ποσό της σύνταξης μέχρι το τέλος του 2006. Οι αρχές επισήμαναν ότι η προσφεύγουσα εισπράττει την απαιτούμενη σύνταξη από τις 1.1.2007 (πράξη υπ' αριθ. 757494/2007 της αρμόδιας υπηρεσίας).

Ως εκ τούτου, η Επιτροπή των Υπουργών δεν θεωρεί ότι χρειάζονται άλλα ειδικά μέτρα.

II. Γενικά μέτρα

Οι αρχές επισήμαναν ότι η Υπουργική Απόφαση υπ' αριθ. 440/1991 τροποποίησε το άρθρο 63 του ν. 1892/1990 και εισήγαγε για πρώτη φορά την υπηκοότητα των τέκνων ως προϋπόθεση της αναγνώρισης της ιδιότητας της πολύτεκνης μητέρας. Σύμφωνα με τη γνωμοδότηση υπ' αριθ. 308/2009 του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, οι σχετικές διατάξεις της υπουργικής απόφασης κρίθηκαν ανεφάρμοστες. Το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους κατέληξε στο συμπέρασμα ότι *«η υπηκοότητα των τέκνων πολύτεκνων οικογενειών δεν πρέπει να λαμβάνεται υπόψη όταν εξετάζονται αιτήσεις απονομής των σχετικών παροχών»*. Οι αρχές επισήμαναν ότι η παραπάνω γνωμοδότηση είναι δεσμευτική για τη Διοίκηση και ως εκ τούτου η παρούσα παραβίαση δεν είναι δυνατόν να επαναληφθεί στο μέλλον.

Η απόφαση του Δικαστηρίου, αφού μεταφράστηκε στα Ελληνικά, απεστάλη στις αρμόδιες διοικητικές αρχές και στο Συμβούλιο της Επικρατείας. Επίσης, αναρτήθηκε στο δικτυακό τόπο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (www.nsk.gr).

III. Συμπεράσματα του καθ' ου Κράτους

Η κυβέρνηση θεωρεί ότι τα μέτρα που υιοθετήθηκαν έχουν πλήρως επανορθώσει τις επιπτώσεις για την προσφεύγουσα της παραβίασης της Σύμβασης που διαπίστωσε το Δικαστήριο στην υπόθεση αυτή, ότι τα μέτρα αυτά θα εμποδίσουν παρόμοιες παραβιάσεις στο μέλλον και ότι ως εκ τούτου η Ελλάδα συμμορφώθηκε προς τις υποχρεώσεις της σύμφωνα με το άρθρο 46 παρ. 1 της Σύμβασης.

Ακριβής μετάφραση από τα Αγγλικά του συνημμένου πρωτοτύπου
εγγράφου

Αθήνα, 27 Ιουνίου 2012

Ο μεταφραστής του Υπουργείου Εξωτερικών

Βασίλειος Δ. Μπελεκούκας